

Sygn. akt II AKa 174/20

1

2WYROK

2.1 W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 26 listopada 2020 r.

4 Sąd Apelacyjny w Szczecinie II Wydział Karny w składzie:

5 Przewodniczący: SSA Stanisław Kucharczyk

6 Sędziowie: SA Stanisław Stankiewicz

7 SO del. do SA Maciej Strączyński (spr.)

8 Protokolant: st. sekr. sądowy Anita Jagielska

9 przy udziale prokuratora Prokuratury Rejonowej w Koszalinie Krzysztofa Stopy

10 po rozpoznaniu w dniu 26 listopada 2020 r. sprawy

11 R. S.

12 oskarżonego z art. 280 § 1 kk i art. 13 § 1 kk w związku z art. 280 § 1 kk przy zastosowaniu art. 12 § 1 kk, art. 13 § 1 kk w związku z art. 148 § 1 kk, i art. 156 § 1 pkt 2 kk i art. 157 § 1 kk przy zastosowaniu art. 11 § 2 kk, art. 13 § 1 kk w związku z art. 148 § 1 kk i art. 190 § 1 kk i art. 157 § 1 kk przy zastosowaniu art. 11 § 2 kk

13 na skutek apelacji wniesionej przez obrońcę oskarżonego

14 od wyroku Sądu Okręgowego w Koszalinie

15 z dnia 10 marca 2020 r. sygn. akt II K 120/19

I. zmienia zaskarżony wyrok w ten sposób, że:

1. uchyla orzeczenie o karze łącznej,

2. z kwalifikacji prawnej przypisanego oskarżonemu czynu z zarzutu 2 eliminuje art. 157 § 1 kk,

3. orzekając co do czynu z zarzutu 3 uznaje oskarżonego R. S. za winnego tego, że w dniu 5 lipca 2019 r. w D., działając w zamiarze bezpośrednim pozbawienia życia B. S. usiłował zadać mu cios maczetą w głowę lub jej okolicę, natomiast zamierzonego czynu nie osiągnął z uwagi na osłonięcie pokrzywdzonego przez M. S., u której tym samym ciosem maczety spowodował obrażenie ciała w postaci rany III i IV palca lewej ręki skutkujące naruszeniem ich czynności na okres powyżej dni 7, a następnie ucieczkę tej pokrzywdzonej wraz z dzieckiem, to jest czynu z art. 13 § 1 kk w zw. z art. 148 § 1 kk w zbiegu z art. 157 § 1 kk w związku z art. 11 § 2 kk i za powyższy czyn na podstawie art. 14 § 1 kk w zw. z art. 148 § 1 kk w zw. z art. 11 § 3 kk wymierza oskarżonemu karę 9 (dziewięciu) lat pozbawienia wolności,

II. w pozostałym zakresie zaskarżony wyrok utrzymuje w mocy,

III. na podstawie art. 85 § 1 kk i art. 86 § 1 kk orzeka wobec oskarżonego karę łączną 20 (dwudziestu) lat pozbawienia wolności, i na poczet tej kary zalicza okres rzeczywistego pozbawienia wolności opisany w pkt. IV,

IV. zasądza od Skarbu Państwa na rzecz adw. Ł. J. kwotę 738 (siedemset trzydzieści osiem) złotych z VAT oraz kwotę 267,45 (dwieście sześćdziesiąt siedem 45/100) złotych kosztów dojazdu, tytułem nieopłaconej pomocy prawnej udzielonej oskarżonemu z urzędu w postępowaniu odwoławczym,

V. zasądza od oskarżonego na rzecz Skarbu Państwa wydatki za postępowanie odwoławcze i wymierza mu opłatę w kwocie 600 (sześćset) złotych za obie instancje.

SSA Stanisław Stankiewicz SSA Stanisław Kucharczyk SSO del. Maciej Strączyński

UZASADNIENIE

Formularz UK 2	Sygnatura akt	II AKa 174/20	
Załącznik dołącza się w każdym przypadku. Podać liczbę załączników:	1		
1. CZĘŚĆ WSTĘPNA			
0.11.1. Oznaczenie wyroku sądu pierwszej instancji			
Wyrok Sądu Okręgowego w Koszalinie z dnia 10 marca 2020 r. sygn.. II K 120/19.			
0.11.2. Podmiot wnoszący apelację			
# obrońca oskarżonego			
0.11.3. Granice zaskarżenia			
0.11.3.1. Kierunek i zakres zaskarżenia			
# na korzyść	# w części	#	co do winy
#	co do kary		

0.11.3.2. Podniesione zarzuty		
Zaznaczyć zarzuty wskazane przez strony w apelacji		
#	art. 438 pkt 2 k.p.k. – obraza przepisów postępowania, jeżeli mogła ona mieć wpływ na treść orzeczenia	
#	art. 438 pkt 3 k.p.k. – błąd w ustaleniach faktycznych przyjętych za podstawę orzeczenia, jeżeli mógł on mieć wpływ na treść tego orzeczenia	
#	art. 438 pkt 4 k.p.k. – rażąca niewspółmierność kary, środka karnego, nawiązki lub niesłusznego zastosowania albo niezastosowania środka zabezpieczającego, przepadku lub innego środka	
0.11.4. Wnioski		
#	Zmiana	
2. Ustalenie faktów w związku z dowodami przeprowadzonymi przez sąd odwoławczy		
Nie przeprowadzono dowodów.		
. STANOWISKO SĄDU ODWOŁAWCZEGO		

WOBEC ZGŁOSZONYCH ZARZUTÓW wniosków	i	
Lp.	Zarzut	
1	<p>Obraza przepisów postępowania karnego, mająca istotny wpływ na rozstrzygnięcie, tj. art. 7 kpk w zw. z art. 4 kpk oraz art. 410 kpk poprzez dowolną ocenę opartą o przypadkowo wybrane elementy zgromadzonego w sprawie materiału dowodowego, a także niezgodną z wskazaniami wiedzy i doświadczenia życiowego ocenę wyjaśnień oskarżonego R. S., w szczególności dotyczącą wydarzeń z czerwca 2018 r. pomimo że przy rozważeniu wszystkich przeprowadzonych i ujawnionych w sprawie dowodów należało uznać je za wiarygodne i prowadzące do stwierdzenia, że oskarżony nie dopuścił się przemocy wobec babci W. D. w okresie od 5 do 17 czerwca 2018 r.</p>	# niezasadny
Zwięźle o powodach uznania zarzutu za zasadny, częściowo zasadny albo niezasadny		
Wbrew twierdzeniom skarżącego, zebrany w sprawie materiał dowodowy nie pozwalał na uznanie, że wyjaśnienia		

oskarżonego w zakresie dotyczącym czynu 1 powinny zostać uznane za wiarygodne. Można było tak uczynić tylko pod warunkiem, że uzna się za niewiarygodne zeznania W. D., którym oskarżony zaprzecza. Skarżący, nie widząc możliwości podważenia wiarygodności W. D., sprzeczność tę przemilcza i traktuje zeznania W. D. jak nieistniejące.

W. D. jest świadkiem wiarygodnym, nie jest negatywnie nastawiona do oskarżonego, którego przecież wychowywała, a jej zeznania są niekorzystne dla oskarżonego dlatego, że dopuścił się on poważnych przestępstw na jej szkodę, usiłował ją zabić i tym właśnie zachowaniem ostatecznie przekonał ją do konieczności ujawnienia organom ścigania wszystkich jego czynów. To z należycie ocenionych zeznań W. D. wynika, że R. S. w czerwcu 2018 r. dopuścił się wobec pokrzywdzonych takich zachowań, które miały charakter przemocy fizycznej – łąpał ją za szyję i dusił, szarpał, groził dalszym użyciem przemocy – a robił to kilkakrotnie w celu zmuszenia pokrzywdzonej do natychmiastowego wydania mu pieniędzy, które jej następnie zabierał. Zeznania te złożone zostały po ponad

roku, W. D. nie miała powodu do fałszywego oskarżenia R. S. o cokolwiek. Złożyła je w sytuacji, gdy wiedziała, że jest on podejrzany o dwukrotne usiłowanie zabójstwa, zatem dodanie do sprawy zarzutu o wcześniejszy o rok napad na nią nie zmieni wiele w jego sytuacji. Postanowiła po prostu ujawnić wszystkie fakty związane z oskarżonym. Natomiast wyjaśnienia oskarżonego są typową reakcją sprawcy, który nie chce uznać swojej winy, swoje zachowania chce usprawiedliwiać i nie chce dostrzegać ich przestępczego charakteru. Niewątpliwie dodatkowo do takiej oceny skłania go fakt, że przez ponad rok za owe zachowania nie poniósł żadnych konsekwencji i sam sobie przyzwalał na rozumowanie, że zabierając przemocą pieniądze babci, która i tak go utrzymywała, nic szczególnego nie zrobił. Poza tym wydarzenia sprzed roku, w przeciwieństwie do zajścia będącego głównym przedmiotem sprawy – spektakularnego i zaobserwowanego przez wiele osób – są tego rodzaju, że łatwiej im zaprzeczać i się ich wypierać. Egocentryczna i bezkrytyczna wobec własnej osoby postawa oskarżonego, opisana przez biegłych

<p>psychiatrów, wywołuje więc typowe dla niego zachowanie w postaci odrzucania własnej winy.</p> <p>Ponieważ żadnych dowodów potwierdzających linię obrony oskarżonego co do czynu 1 nie było, a dowód jego winy – zeznania W. D. – w sprawie był, Sąd Okręgowy nie dopuścił się przy ocenie tych dowodów naruszenia przewidzianych w kpk zasad oceny.</p>			
<p>Wniosek</p>			
<p>O zmianę wyroku poprzez uniewinnienie oskarżonego od popełnienia czynu 1.</p>	<p># niezasadny</p>		
<p>Zwięźle o powodach uznania wniosku za zasadny, częściowo zasadny albo niezasadny.</p>			
<p>Wobec bezzasadności zarzutu i niestwierdzenia jakichkolwiek uchybień Sądu Okręgowego w zakresie orzekania o czynie I, wyrok w zakresie dotyczącym tego czynu nie mógł zostać zmieniony.</p>			
<p>Lp.</p>	<p>Zarzut</p>		
<p>2</p>	<p>Błąd w ustaleniach faktycznych przyjętych za podstawę rozstrzygnięcia i mający wpływ na jego treść, polegający na niezasadnym uznaniu,</p>	<p># niezasadny</p>	

	<p>że R. S. dopuścił się zarzucanego mu czynu 1, podczas gdy z wyjaśnień oskarżonego wynika, że nie stosował przemocy wobec swojej babci W. D..</p>		
<p>Zwięźle o powodach uznania zarzutu za zasadny, częściowo zasadny albo niezasadny</p>			
<p>Wskazany zarzut jest w istocie powtórzeniem poprzedniego, dokonany dla zwiększenia ilości zarzutów. Ponownie bowiem obrońca twierdzi, że Sąd Okręgowy miał obowiązek dać wiarę wyjaśnieniom oskarżonego i uniewinnić go od popełnienia czynu 1. Bez odmówienia wiary W. D., do czego nie było podstaw, nie było to oczywiście możliwe. Tak jak zarzut niniejszy jest powtórzeniem poprzedniego, tak należałoby w tym miejscu powtórzyć całą argumentację dotyczącą poprzedniego zarzutu. Jest to oczywiście niecelowe i do argumentacji tej należy odesłać.</p>			
<p>Wniosek</p>			
<p>O zmianę wyroku poprzez uniewinnienie oskarżonego od popełnienia czynu 1.</p>	<p># niezasadny</p>		

Zwięzłe o powodach uznania wniosku za zasadny, częściowo zasadny albo niezasadny.			
Przyczyny uznania wniosku za niezasadny są identyczne ze wskazanymi w poprzednim punkcie.			
Lp.	Zarzut		
3	Rażąca niewspółmierność orzeczonej wobec oskarżonego kary w wymiarze 2 lat pozbawienia wolności za czyn 1, gdy w sposób jedynie deklaratoryjny Sąd dostrzegł występujące w sprawie okoliczności łagodzące, takie jak niekaralność oskarżonego, ale powyższych okoliczności nie uwzględnił w należyty sposób i nie nadał im właściwego znaczenia, co doprowadziło do orzeczenia kary rażąco surowej.	# niezasadny	
Zwięzłe o powodach uznania zarzutu za zasadny, częściowo zasadny albo niezasadny			
Kara 2 lat pozbawienia wolności jest najniższą przewidzianą w ustawie karą, jaką można wymierzyć za czyn z art. 280 § 1 kk. Jeżeli taka kara ma być rażąco surowa i wymierzona z pominięciem okoliczności			

<p>łagodzących, to chyba należałoby założyć, że Sądy mają obowiązek za wszystkie czyny orzekać wyłącznie kary nadzwyczajnie złagodzone. Zarzut jest całkowicie oderwany od sądowych zasad wymiaru kary, bo przecież Sąd Okręgowy, wymierzając karę w wysokości ustawowego minimum, okoliczności łagodzące ewidentnie uwzględnić musiał. Twierdzenie zaś, że oskarżony dłuższej izolacji nie wymaga, jest przedstawieniem jedynie życzeniowego stanowiska oskarżonego.</p>		
<p>Wniosek</p>		
<p>Brak wniosku.</p>		
<p>Zwięźle o powodach uznania wniosku za zasadny, częściowo zasadny albo niezasadny.</p>		
<p>Stawiając wyrokowi zarzut rażącej niewspółmierności kary wymierzonej za czyn 1, obrońca nie wniósł jednocześnie o zmianę tej kary, a co do czynu I domagał się wyłącznie uniewinnienia. Sądowi Apelacyjnemu pozostaje stwierdzić, że nie dostrzegł podstaw do zmiany kary za czyn 1 z własnej inicjatywy.</p>		
<p>Lp.</p>	<p>Zarzut</p>	

4	<p>Rażąca niewspółmierność orzeczonej wobec oskarżonego kary 14 lat pozbawienia wolności za czyn 2, gdy w sposób jedynie deklaratoryjny Sąd dostrzegł występujące w sprawie okoliczności łagodzące, takie jak niekaralność oskarżonego, wyrażenie przez niego żalu i skruchy, przeproszenia pokrzywdzonej i przyjęcia przez nią tych przeprosin, ale powyższych okoliczności nie uwzględnił w należyty sposób i nie nadał im właściwego znaczenia, co doprowadziło do orzeczenia kary rażąco surowej.</p>	# częściowo zasadny	
Zwiąże o powodach uznania zarzutu za zasadny, częściowo zasadny albo niezasadny			
Sąd wymierzał oskarżonemu karę za usiłowanie zabójstwa, a zatem od 8 do 20 lat, 25 lat lub dożywotniego pozbawienia wolności. Kara 14 lat pozbawienia wolności jest więc karą w wymiarze średnim na tle ustawy. Oznacza to uwzględnienie i okoliczności obciążających, i łagodzących. Niekaralność oskarżonego (zresztą mająca charakter względny, bo wprawdzie w chwili popełnienia usiłowań zabójstw oskarżony karany nie			

był, ale nie były to pierwsze popełnione przez niego przestępstwa) została uwzględniona. Żal i skruchę oskarżony wyraził i Sąd to dostrzegł, natomiast przyjęcie przeprosin świadczy tylko o uczuciach pokrzywdzonej, a nie o tym, że są one wystarczającą rekompensatą zbrodni. W sprawie występują także poważne okoliczności obciążające, a mianowicie działanie oskarżonego wobec osoby bliskiej i od wielu lat mu życzliwej, zastępującej mu rodziców, z ewidentnie dostrzegalnym bezpośrednim zamiarem pozbawienia życia i bez jakiegokolwiek racjonalnego powodu. Z tej racji czyn oskarżonego jest działaniem na pograniczu usiłowania zabójstwa z motywacji zasługującej na szczególne potępienie, bo zabicie człowieka bez powodu niewątpliwie na takie potępienie zasługuje. Skoro jednak nie zastosowano kwalifikacji z art. 148 § 2 pkt 3 kk, przy której zagrożenie karą wydatnie wzrasta, to na tle art. 148 § 1 kk działanie bez powodu jest istotną okolicznością obciążającą. Fakt, że pokrzywdzona przeżyła, wpływa na możliwość pewnego złagodzenia kary, ale doznała ciężkiego uszkodzenia ciała i trwałego zeszpecenia.

<p>Suma okoliczności wpływających na wymiar kary, dostrzeżonych i omówionych przez Sąd Okręgowy (zarówno w części uzasadnienia odnoszącej się do kary, jak i w tej, w której omawiana była kwalifikacja prawna) nie pozwala na uznanie zarzutu rażącej niewspółmierności kary za czyn 2 za słuszny.</p>		
<p>Wniosek</p>		
<p>O zmianę wyroku i orzeczenie za czyn 2 kary w dolnej granicy zagrożenia.</p>	<p># niezasadny</p>	
<p>Zwięźle o powodach uznania wniosku za zasadny, częściowo zasadny albo niezasadny.</p>		
<p>Karę w dolnej granicy zagrożenia orzeka się wtedy, gdy w sprawie występuje wyraźna przewaga okoliczności łagodzących nad obciążającymi. W przypadku R. S. i czynu 2 sytuacja taka nie zachodzi, zatem kara powinna być orzeczona w średnim wymiarze ustawowym. Taka też orzeczona została, 14 lat pozbawienia wolności to przecież połowa zagrożenia w skali ustawowej od 8 do 20 lat, i to przy pominięciu kar surowszych, 25 lat i dożywocia. Nie ma zatem podstaw do zmiany kary.</p>		

Lp.	Zarzut		
5	<p>Rażąca niewspółmierność orzeczonych wobec oskarżonego kar w wymiarze 1 roku 6 miesięcy pozbawienia wolności (za przypisany mu czyn z art. 157 § 1 kk) i 8 miesięcy pozbawienia wolności (za przypisany mu czyn z art. 190 § 1 kk), gdy w sposób jedynie deklaratoryjny Sąd dostrzegł występujące w sprawie okoliczności łagodzące, takie jak niekaralność oskarżonego, wyrażenie przez niego żalu i skruchy, przeproszenia pokrzywdzonej i przyjęcia przez nią tych przeprosin, ale powyższych okoliczności nie uwzględnił w należyty sposób i nie nadał im właściwego znaczenia, co doprowadziło do orzeczenia kary rażąco surowej.</p>	# bezprzedmiotowy	
Zwięzłe o powodach uznania zarzutu za zasadny, częściowo zasadny albo niezasadny			
Zarzut powyższy stał się bezprzedmiotowy, ponieważ Sąd Apelacyjny, orzekając zgodnie z kierunkiem apelacji na korzyść oskarżonego, nie podzielił stanowiska Sądu Okręgowego, że w R. S. popełnił odrębne przestępstwa z art. 157 § 1 kk i z art. 190 §			

1 kk. Kary za powyższe czyny zostały uchylone wraz z orzeczeniami o winie, a w ich miejsce wydano nowe orzeczenie o winie, omówione w części poświęconej zmianie wyroku.			
Wniosek			
O zmianę wyroku i orzeczenie za oba powyższe czyny kar w dolnej granicy zagrożenia.	# bezprzedmiotowy		
Zwięźle o powodach uznania wniosku za zasadny, częściowo zasadny albo niezasadny.			
Sąd Apelacyjny kar za wskazane czyny w ogóle nie orzekał.			
Lp.	Zarzut		
6	Rażąca niewspółmierność orzeczonych wobec oskarżonego kar jednostkowych (wszystkich) a w konsekwencji kary łącznej w wymiarze 20 lat pozbawienia wolności, co jest wynikiem nazbyt surowej analizy okoliczności obciążających, niedostatecznego uwzględnienia dyrektyw wymiaru kary, czasu popełnienia czynów, a zwłaszcza zachowania się oskarżonego po ich popełnieniu, współpracy z organami ścigania	# niezasadny	

	<p>i wyrażenia przez niego szczerą skruchę, przeproszenia pokrzywdzonych, co daje podstawy do przyjęcia, że wymierzona kara nie spełnia celów zapobiegawczych i wychowawczych, jakie powinna osiągnąć wobec oskarżonego, gdyż jej dolegliwość przekracza stopień winy oskarżonego.</p>	
<p>Zwięźle o powodach uznania zarzutu za zasadny, częściowo zasadny albo niezasadny</p>		
<p>Kwestia niewspółmierności kar orzeczonych za czyny 1 i 2 była przedmiotem odrębnych zarzutów i wniosków, zatem powtórzenie tego w kolejnym zarzucie jest mnożeniem argumentów tylko w sensie liczbowym, a nie merytorycznym. Odnosząc się do argumentów przedstawionych dopiero w powyższym zarzucie, zauważyć trzeba, że czas popełnienia czynów nie ma znaczenia tak łagodzącego, jak to odbiera obrońca. Próba zabicia dwóch osób, własnego bezbronnego dziecka i babci, która oskarżonego wychowała, nawet w czasie jednego zdarzenia świadczy o znacznej demoralizacji i zagrożeniu, jakie oskarżony stanowi – o wiele większym niż w</p>		

przypadku osoby, która dopuściła się jednego tylko przestępstwa przeciwko życiu, często wskutek zaistnienia określonej sytuacji. Po popełnieniu obu usiłowań zabójstw oskarżony uciekł i wywołał awanturę w innym miejscu, w którym ujęły go i przekazały Policji przypadkowe osoby (nie wiedzące, czego dopiero co się dopuścił), co na pewno jego winy nie łagodzi. Współpraca z organami ścigania (tylko w zakresie głównego zdarzenia, bo do rozboju wcześniejszego o rok oskarżony przecież się nie przyznał) nie ma wielkiego znaczenia. Oskarżony miał bowiem pełną świadomość, że jego zachowanie zostanie opisane przez pokrzywdzone i innych świadków, zatem jego wyjaśnienia nie miały decydującego znaczenia dla ustaleń w sprawie. Skrucha i przeproszenie pokrzywdzonych pojawiły się po dłuższej izolacji, gdy oskarżonego odcięto od alkoholu i środków odurzających, które były dla niego głównym sposobem na życie i determinowały jego agresję.

Do kar orzeczonych za czyny 1 i 2 Sąd Apelacyjny już się odniósł, natomiast kary za czyn 3 oraz kara łączna zostały zmienione, stąd

ich omówienie nastąpi w dalszych punktach.	
Wniosek	
Co do czynu I wniosku brak, co do pozostałych o orzeczenie kar w dolnej granicy zagrożenia i kary łącznej na zasadzie pełnej absorpcji.	# niezasadny
Zwięźle o powodach uznania wniosku za zasadny, częściowo zasadny albo niezasadny.	
Do kar orzeczonych za czyny 1 i 2 i przyczyn pozostawienia ich bez zmiany Sąd Apelacyjny już się odniósł, natomiast kary za czyn 3 oraz kara łączna zostały zmienione, stąd ich omówienie nastąpi w dalszych punktach.	
4. OKOLICZNOŚCI PODLEGAJĄCE UWZGLĘDNIENIU Z URZĘDU	
Nie miały miejsca.	
5. ROZSTRZYGNIĘCIE SĄDU ODWOŁAWCZEGO	
0.15.1. Utrzymanie w mocy wyroku sądu pierwszej instancji	

0.11.	Przedmiot utrzymania w mocy	
0.1 Orzeczenie o winie co do zarzutu 1 oraz o karach co do zarzutów 1 i 2.		
Zwięźle o powodach utrzymania w mocy		
Dwa w istocie pokrywające się zarzuty dotyczące skazania R. S. za czyn 1 nie okazały się zasadne. Orzeczenie o karze za czyny 1 i 2 również nie budziło zastrzeżeń Sądu Apelacyjnego. Wobec oddalenia zarzutów i wniosków w tym zakresie wyrok co do czynów 1 i 2 utrzymano w mocy.		
0.15.2. Zmiana wyroku sądu pierwszej instancji		
0.0.11	Przedmiot i zakres zmiany	
0.0.1 Zmiana orzeczenia w zakresie dotyczącym czynu z zarzutu 3, uznanego przez Sąd Okręgowy za trzy odrębne przestępstwa.		
Zwięźle o powodach zmiany		
Sąd Apelacyjny, dokonując kontroli odwoławczej zaskarżonego wyroku, nie podzielił oceny prawnej		

zarzutu 3 dokonanej przez Sąd Okręgowy. Nie można mianowicie zgodzić się z poglądem, że R. S. popełnił w zakresie tego zarzutu trzy przestępstwa.

Sąd Okręgowy przypisał R. S. jako pierwszy czyn usiłowanie zabójstwa B. S. poprzez zadanie ciosu maczetą w okolice jego głowy, przy czym celu oskarżony nie osiągnął z uwagi na osłonięcie dziecka przez M. S., a jako drugi czyn spowodowanie uderzeniem maczety uszkodzenia ciała M. S., którą oskarżony uderzył w lewą rękę. Sąd Okręgowy jednocześnie ustalił, niewątpliwie prawidłowo (i w tym zakresie nie zaskarżono wyroku), że był to ten sam cios maczetą, ponieważ oskarżony celował w dziecko, a trafił w rękę żony, która dziecko osłoniła. Uznając to działanie za dwa przestępstwa, dopuścił się Sąd Okręgowy, działając na niekorzyść oskarżonego, obrazy prawa materialnego, a mianowicie art. 11 § 1 kk, który stanowi, że ten sam czyn może stanowić tylko jedno przestępstwo. Od tej elementarnej zasady żadnych wyjątków nie ma, za jeden czyn wolno raz tylko skazać i wymierzyć jedną karę.

Czyniąc dwa przestępstwa z jednego czynu, i to „jednego” w formie bardzo

skrajnej (jest to fizycznie jedno uderzenie, jeden ruch ręką z maczetą) Sąd Okręgowy w żaden sposób nie uzasadnił, dlaczego ów czyn uznaje za dwa przestępstwa. Ocenił kwalifikację prawną każdego z dwóch przez siebie dostrzeżonych przestępstw tak, jakby w ogóle nie zauważył, że jest to jeden czyn, nie zatrzymując się w rozważaniach nad treścią art. 11 § 1 kk. Dla rozwiania wszelkich wątpliwości należy zwrócić uwagę, że zakaz uznawania za jeden czyn działań skierowanych przeciwko dobrom osobistym różnych osób dotyczy tylko odrębnych działań, które mogłyby złożyć się na czyn ciągły (art. 12 § 1 kk), natomiast jeśli jest to fizycznie jeden czyn przewidziany art. 11 § 1 kk, zakaz ten nie może obowiązywać.

Wyrok Sądu Okręgowego musiał zatem zostać zmieniony, a czyn polegający na zadaniu maczetą jednego uderzenia, wycelowanego w głowę B. S., które trafiło w rękę osłaniającą go matki M. S. został uznany zgodnie z art. 11 § 1 kk za jedno przestępstwo. Kwalifikuje się ono z art. 13 § 1 kk w zw. z art. 148 § 1 kk w zb. z art. 157 § 1 kk w zw. z art. 11 § 2 kk, ponieważ stanowi usiłowanie zabójstwa jednej osoby (w

zamiarze bezpośrednim) i
jednoczesne
spowodowanie
uszkodzenia ciała drugiej
(w zamiarze
ewentualnym).

Zarzut 3 zawierał także
stwierdzenie, że R. S. w
trakcie powyższego czynu
groził pozbawieniem życia
M. S., co prokurator
tym zarzutem objął i
do kwalifikacji prawnej
czynu dodał art. 190 § 1
kk. Było to sprzeczne z
dowodami – M. S. jasno
zeznała po zdarzeniu, że
R. S. podczas zajścia nie
groził jej pozbawieniem
życia i zeznania te
potem konsekwentnie
podtrzymywała.

Natomiast Sąd Okręgowy
przypisał oskarżonemu
jako odrębne przestępstwo
groźenie M. S.
pobawieniem życia jej
syna B. S.. To rzeczywiście
miejsce miało, ponieważ
taką groźbę zabicia dziecka
oskarżony wypowiedział.

Jednakże przestępstwo
groźby jest czynem
przeciwko wolności, jego
celem jest wywołanie u
pokrzywdzonego poczucia
zagrożenia i jest to
czyn popełniany z
kierunkowym zamiarem
bezpośrednim. Jeżeli
sprawca czymś grozi i
natychmiast przystępuje
do zrealizowania swej
zapowiedzi (np. krzyczy
„zabiję” i jednocześnie
uderza maczetą), jego
działanie nie jest groźbą,
która ma wywołać

u kogokolwiek obawę jej spełnienia, jak to mówi art. 190 § 1 kk. Natychmiastowe spełnienie lub usiłowanie spełnienia groźby oznacza, że wypowiadając ją, sprawca nie miał na celu wywołania u pokrzywdzonego stanu obawy przed zagrożeniem, lecz po prostu wyartykułował swój bezpośredni zamiar popełnienia przestępstwa, od razu zrealizowany. W takim przypadku nie zachodzi przestępstwo z art. 190 § 1 kk, tylko czynność współukarana w stosunku do popełnionego czynu, dodatkowo dowodząca zamiaru sprawcy. Na należało więc kwalifikować tego działania jako odrębnego przestępstwa i orzekać co do niego odrębnej kary.

Nie wymagało to oczywiście uniewinnienia oskarżonego, gdyż czynność z art. 190 § 1 kk nie była przedmiotem odrębnego zarzutu. Skazując oskarżonego za czyn 3 ze zmienionym jego opisem, działanie kwalifikowane z art. 190 § 1 kk (zresztą błędnie opisane) Sąd Apelacyjny z opisu czynu wyeliminował, podobnie jak wskazany przepis z kwalifikacji.

O.O.12	Przedmiot i zakres zmiany	
--------	---------------------------	--

o.o.1Orzeczenie nowej kary za czyn 3.	
Zwięźle o powodach zmiany	
<p>Sąd Okręgowy za czyny, na które rozdzielił czyn 3, wymierzył oskarżonemu kary 8 lat oraz 1 roku i 6 miesięcy pozbawienia wolności (zarzut groźby Sąd Apelacyjny pomija). Generalnie uznać należy, że wymiar kary w tych granicach jest prawidłowy. Czyn stanowił usiłowanie zabójstwa zagrożone karą nie niższą niż 8 lat pozbawienia wolności. Biorąc pod uwagę, że główny pokrzywdzony – B. S. – został uratowany przez matkę przed jakimikolwiek obrażeniami, a ona sama doznała urazu niezbyt groźnego, skutki czynu nie są jak na usiłowanie zabójstwa bardzo poważne, a oskarżony po nieudanej próbie (która jednak niewątpliwie mogła spowodować śmierć dziecka, gdyby nie obronne działania matki) działań tych nie kontynuował, chociaż zaraz potem usiłował zabić inną osobę. Natomiast sam czyn, usiłowanie zabójstwa własnego dziecka, i to bezbronnego niemowlęcia, na oczach matki i żony, właściwie nie wiadomo, dlaczego</p>	

– w istocie tylko po to, aby to ją jak najbardziej skrzywdzić – uznać trzeba za wyjątkowo odrażający moralnie i godny potępienia.

Sąd Apelacyjny uznał więc, że w miejsce dwóch odrębnych, wskazanych kar należy z zachowaniem zasad stosowanych przez Sąd Okręgowy orzec karę dziewięciu lat pozbawienia wolności. Przyczyny orzeczenia takiej kary są te same, które legły u podstaw kar orzeczonych w I instancji. Podważająca wysokość kary za usiłowanie zabójstwa oraz za uszkodzenie ciała argumentacja zawarta w zarzutach nie przekonuje. Należy zauważyć, że kara 9 lat pozbawienia wolności to prawie ustawowe minimum, a Sąd Apelacyjny miał tu niewielki zakres orzekania, bo minimum kary wynosiło 8 lat, a z uwagi na zaskarżenie wyroku tylko na korzyść oskarżonego za nowo opisany czyn 3 kary można było orzec najwyżej 9 lat i 6 miesięcy pozbawienia wolności (tyle wynosiła suma kar, które za ów czyn, błędnie podzielony na dwa odrębne, orzekł Sąd I instancji). Nadzwyczajne złagodzenie kary zaś w grę nie wchodziło, jako że oskarżony na nie zarówno z uwagi na swoje cechy osobiste, jak i na

okoliczności czynu nie zasługuje.		
o.o.13	Przedmiot i zakres zmiany	
o.o.1Orzeczenie na nowo kary łącznej 20 lat pozbawienia wolności.		
Zwięźle o powodach zmiany		
<p>Orzeczenie kary łącznej na nowo nastąpiło ze względów formalnych, z uwagi na zakres zmian jednostkowych orzeczeń o winie i karze. Natomiast kara ta została orzeczona przez Sąd Apelacyjny w tym samym rozmiarze, co przez Sąd Okręgowy. Sąd Okręgowy orzekł karę 20 lat pozbawienia wolności z sumy kar wynoszącej 26 lat i 2 miesiące, korekta orzeczenia zmieniła tę sumę na 25 lat, co nie jest zmianą znaczną.</p> <p>Dwa usiłowania zabójstwa są ze sobą związane czasowo i motywacyjnie (a właściwie brakiem motywacji), ale w przypadku takich czynów fakt, że są one powtarzalne, i to na szkodę jedynych bliskich oskarżonemu osób, świadczy o głębokiej demoralizacji R. S. w zakresie zupełnie podstawowych zasad życia. Oczywiście nie ma już takiej bliskości czasowej z czynem 1, ale czyn ten, mimo że</p>		

poważny (rozbój), stał się w niniejszej sprawie uboczny. Sąd Apelacyjny zatem stwierdził, że mimo błędu w zakresie oceny prawnej czynu 3, orzeczona kara łączna 20 lat pozbawienia wolności została ukształtowana przez Sąd Okręgowy prawidłowo i karę tę powtórzył. Jest to kara znaczna, ale okoliczności sprawy wskazują na konieczność długotrwałej resocjalizacji oskarżonego, połączonej ze intensywnym leczeniem uzależnień od alkoholu i narkotyków, co do których oskarżony sam nie okazał wystarczającej woli ich zwalczania. Musi też kara być adekwatna do winy i rodzaju czynów, bardzo niebezpiecznych i budzących znaczną odrazę moralną, a w przypadku W. D. także poważnego skutku zdarzenia. Oskarżony dowiódł, że jest po prostu niebezpieczny, zwłaszcza dla bliskich.

Również fakt, że obecnie – gdy R. S. jest pozbawiony wolności, nie ma dostępu do środków, którymi się odurzał i przestał rodzinie zagrażać – pokrzywdzone zadeklarowały przebaczenie i chciałyby wierzyć, że przyczyną wszystkiego, co się stało, jest stan psychiczny oskarżonego, a nie jego demoralizacja, nie może sytuacji zmienić. Uczucia rodzinne pokrzywdzonych

<p>świadczą tylko o nich, a nie o oskarżonym. Natomiast stan uzależnienia i wynikające z tego zagrożenie jest tym, do czego oskarżony świadomie się doprowadził swoim postępowaniem.</p>	
<p>0.15.3. Uchylenie wyroku sądu pierwszej instancji</p>	
<p>Nie miało miejsca.</p>	
<p>6. Koszty Procesu</p>	
<p>Punkt rozstrzygnięcia z wyroku</p>	<p>Przytoczyć okoliczności</p>
<p>IV</p>	<p>Orzeczenie o kosztach obrony znajduje oparcie w § 17 ust. 1 pkt 5 oraz § 2 pkt 2 rozporządzenia Ministra Sprawiedliwości w sprawie ponoszenia przez Skarb Państwa kosztów nieopłaconej pomocy prawnej udzielonej przez adwokata z urzędu.</p>
<p>V</p>	<p>Wobec generalnego nieuwzględnienia apelacji, co do której żaden z zarzutów nie został uznany za zasadny, koszty postępowania odwoławczego ponosi oskarżony zgodnie z art. 636 § 1 kpk. Opłata określona została za obie instancje zgodnie z art. 2 ust. 1 pkt 6 i art. 10 ustawy</p>

	o opłatach w sprawach karnych.	
7. PODPIS		
SSO Maciej Strączyński SSA Stanisław Kucharczyk SSA Stanisław Stankiewicz		

0.11.3. Granice zaskarżenia			
Kolejny numer załącznika	1		
Podmiot wnoszący apelację	Obrońca oskarżonego		
Rozstrzygnięcie, brak rozstrzygnięcia albo ustalenie, którego dotyczy apelacja	Czyn I – całość, pozostałe – co do kary.		
0.11.3.1. Kierunek i zakres zaskarżenia			
# na korzyść	# w części	#	co do winy
#	co do kary		
0.11.3.2. Podniesione zarzuty			
Zaznaczyć zarzuty wskazane przez strony w apelacji			
#	art. 438 pkt 2 k.p.k. – obraza przepisów postępowania, jeżeli mogła ona mieć wpływ na treść orzeczenia		

#	art. 438 pkt 3 k.p.k. – błąd w ustaleniach faktycznych przyjętych za podstawę orzeczenia, jeżeli mógł on mieć wpływ na treść tego orzeczenia	
#	art. 438 pkt 4 k.p.k. – rażąca niewspółmierność kary, środka karnego, nawiązki lub niesłusznego zastosowania albo niezastosowania środka zabezpieczającego, przypadku lub innego środka	
0.11.4. Wnioski		
# zmiana		